

ቁጥር 0FALF-03.S/5/20
 ቀን 19/04/2012

ለክቡር ዶ/ር ጌታሁን መኩሪያ
 የኢኮኖሚክስና ቴክኖሎጂ ሚኒስትር
አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን የ2011 በጀት ዓመት

ሂሳብ አዲት ሪፖርትን ይመለከታል

ከላይ በርዕሱ እንደተጠቀሰው የ2011 በጀት ዓመት 7 ገጽ የአዲት ውጤትና
 አስተያየት የያዘ እና 16 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች በድምሩ 23 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር
 አባሪ አድርገን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ከሰላምታ ጋር

 ጌታሁን ዳምጤ
 የአዲስ አበባ

ግልባጭ፡-

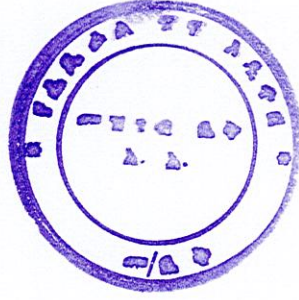
- ለኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን
 (ከ7 ገጽ የአዲት ሪፖርት ፣
 25 ገጽ የስራ አመራር ሪፖርት እና
 16 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች)

አዲስ አበባ

**በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን**

**የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ
አዲት ሪፖርት**

**ታህሳስ/2012 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን

የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን የተመደበለትን የመደበኛና ካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ መያወ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን የዓለም አቀፍ የዋና አዲተሮች የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

አዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ላይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል።

ከዚህም በተጨማሪ አዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት ባለስልጣኑ ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤ መዛግብት፤ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በባለስልጣኑ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- የገቢ/የዕርዳታ/የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- የወጪ ሂሳብ ሪፖርት ፤
- የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት ፤
- የተሰባሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት ፤
- የተከፋፈለ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የሂሳብ ማመዛዘኛ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢትዮጵያ ጨረራ መከላከያ ባለሥልጣን ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. የወጪ ሰነድ ማስረጃ ያልቀረበለት ሂሳብ

በፌዴራል መንግሥት ገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 9 መሠረት ማንኛውም ክፍያ ለሚፈፀምባቸው ወጪዎች ተገቢው የሠነድ ማስረጃ መቅረብ እና ተገቢው ምዝገባ መከናወን ያለበት መሆኑን ይገልጻል፡፡ በመሆኑም የወጪ ሂሳብ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡- የባለስልጣን መ/ቤቱ የጨረራ መፈተሻ መሰሪያ እና የአልሙኔም ፓርትሽንና የተለያዩ የአንጨት ስራዎች ግዥ የተከፈለ ቅድመ ክፍያ ብር 1,221,221.53 እቃዎቹ ገቢ ሆነው ሂሳቡ በሚወራረድበት ወቅት በዝርዝር የሂሳብ ምዝገባ ላይ (በሰፍት ኮፒ) በወጪ የተመዘገበ እና በወጪ ሂሳብ ሪፖርት ውስጥም የተካተተ ቢሆንም የወጪ ማስረጃ ሰነድ ለአዲት እንዲቀርብ በተደጋጋሚ ቢጠየቅም ማስረጃው ሊቀርብ አልቻለም፡፡

2. ያለሂሳብ አርእስቱ የተመዘገበ ወጪ

የፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 7 ፊደል ሀ የመንግስት መ/ቤቶች የተፈቀደላቸውን በጀት በስራ ክፍል ወይም በፕሮጀክት፤ በፋይናንስ ምንጭ እና በየወጪ የሂሳብ መደቡ የበጀት መቆጣጠሪያ ሌጅ ክፍተው እንቅስቃሴውን መመዝገብና መቆጣጠር እዳለባቸው ይገልጻል፡፡ በመሆኑም ባለስልጣን መ/ቤቱ በትክክለኛው የሂሳብ አርእስት ተጠቅሞ የወጪ ሂሳቦችን ምዝገባ እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ ናሙና ተወስዶ አዲት ሲደረግ፡በድምር ብር 18,461.9 የወጪ ሂሳብ ያለሂሳብ አርእስቱ የተመዘገበ መሆኑ ታውቋል፡፡

3. ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ

በፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 ፤ በፌዴራል መንግስት መ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 የተሰብሳቢ ሂሳብ በተቀመጠው መስረት በወቅቱ እየተሰበሰበ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ ፤ በሰኔ 30/2011 የሂሳብ ሪፖርት ላይ ከሚታየው ጠቅላላ ተሰብሳቢ ብር 307,834.86 ውስጥ፡-

- በሂሳብ አርእስት 5217301 (ልዩ ልዩ ቅድሚያ ክፍያዎች) ከሚታየው ተሰብሳቢ ሂሳብ ከአምስት ዓመት በላይ የቆየ ብር 2,316.00 እና እንዲሁም ከአንድ ግለሰብ ላይ የሚፈለግ ከአስር ዓመት በላይ የቆየ ብር 1,392.02 በድምሩ ብር 3,708.02 ከመ/ቤቱ በለቀቁ ሰራተኞች ስም የተያዘ ከመሆኑ በተጨማሪ ተሰብሳቢው ሂሳብ ረጅም ጊዜ በመቆየቱ የመወራረድ እድሉ የመነመነ በመሆኑ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሚዛን ከፍ ብሎ እንዲታይ ያደረገው መሆኑ፤

- በሂሳብ አርእስት 5217202 (Allowances for Doubtful Accounts — Contractor) በሻርፕኮን ኮንስትራክሽን ድርጅት ስም የተመዘገበ ብር 212,417.58 እና በሂሳብ አርእስት 5217399 በጮራ ጋራሻ ስም የተያዘ ብር 3,000.00 በድምር ብር 215,417.58 ተሰብሳቢ ሂሳብ ከአስር ዓመት በላይ የቆየ በመሆኑና የመወራረድ እድሉ የመነመነ በመሆኑ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሚዛን ከፍ ብሎ እንዲታይ ያደረገው መሆኑ፤

- በሂሳብ አርዕስት በሂሳብ መደብ 5217399 (ሌሎች) ብር 52,805.25 የሚታይ ተሰብሳቢ የሚገኝ ሲሆን በገቢዎች ሚኒስቴር ትዕዛዝ ከባለስልጣን መ/ቤቱ B አካውንት ከመስሪያ ቤቱ እውቅና ውጭ የተወሰደ መሆኑን አዲት አስደራጊዎች የገለጹ ቢሆንም ገንዘቡ ወደ ገቢዎች ሚኒስቴር የተላለፈበት ምክንያትም ሆነ ከመ/ቤቱ ላይ በገቢዎች ሚኒስቴር የሚፈለግ ዕዳ የነበረ መሆኑን የሚገልጹ ሰነዶች ለአዲት ሊቀርቡ ባለመቻላቸው ትክክለኛነቱን ማረጋገጥ አለመቻሉ፡-

4. በወቅቱ ያልተከፈለ ተከፋይ ሂሳብ

በፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 ፣ በፌዴራል መንግስት ሚ/ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 የተከፋይ ሂሳብ በአንቀጽ 8 ቁጥር 5 ከፊደል ሀ-ሀ በዝርዝር በተቀመጠው መሰረት ተከፋይ ሂሳቦች በወቅቱ እየተከፈሉና እየተመዘገቡ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- በሂሳብ መደብ 6172103 (የደመወዝ ተከፋይ ሂሳቦች) ብር 55,228.77
- በሂሳብ መደብ 6172105 (ዊዝ ሆልዲንግ ታክስ) 327,58
- በሂሳብ መደብ 6172202 18,282.16
- በሂሳብ መደብ 6173101 (ለሰራተኛ ተከፋይ ሂሳቦች) 435.83

- በሂሳብ መደብ 6174204 (የጨረታ ማስከበሪያ ክፍያ) 1,835.50
- በሂሳብ መደብ 6174299 (ሌሎች የመያዣ ሂሳቦች) 50,034.82
- በሂሳብ መደብ 6175101 (በውል መሰረት የሚያዝ ገንዘብ) 323,020.56

በአጠቃላይ በተለያዩ የተከፋይ ሂሳብ መደቦች ብር 449,165.22 ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የተገኘ ሲሆን የተከፋይ ሂሳቡ በወቅቱ ባለመወራረዱ በቆይታ ብዛት ላይከፈል ስለሚችል የተከፋይ ሂሳብ መጠን አላግባብ ከፍ ብሎ እንዲታይ ምክንያት መሆኑ፤

5. የተጣራ ሃብት (Net Asset Equity Account) ባልተለመደ የሂሳብ ሚዛን የሚታይ

በፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 6 (2ለ) መሰረት የአያያዣ ሂሳብ መደብ እንቅስቃሴ በመደበኛ ሁኔታ የሚታወቅበትን ሚዛን ዴቢትና ክሬዲት ጠብቆ መያዝ እንዳለበት ይገልጻል፡፡ በመሆኑም እያንዳንዱ የሂሳብ አርዕስት በመደበኛ ሁኔታ የሚታወቅበትን ሚዛን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-በበጀት ዓመቱ ሰኔ 30/ 2011 በተዘጋጀው የሂሳብ ሪፖርት የመከራ ሂሳብ/trial balance/ ላይ የተጣራ ሃብት (Net Asset/Equity) ብር 152,046.24 በክሬዲት መታየት ሲገባው ያልተለመደ የሂሳብ ሚዛን /ዴቢት/ የሚያሳይ መሆኑ ታውቋል፡፡

ከላይ ከተራ ቁጥር 1 እስከ 5 ከተመለከቱት ሁኔታዎች በስተቀር የባለስልጣን መ/ቤቱ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ በፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ መሰረት የተፈጸመ በመሆኑ እንዲሁም የሂሳብ ሪፖርቶቹ በሂሳብ አያያዝ ማእቀፍ መሰረት የተዘጋጀ በመሆኑና በእኛ አስተያየት አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል፡፡

ሌሎች ጉዳዮች

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊደረግባቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸውና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

1. ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት

የፌዴራል መንግስት የበጀት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 2/2003 ክፍል ሶስት አንቀጽ 12 ተራ ቁጥር 1 ማንኛውም የመንግስት መስሪያ ቤት ለበጀት አመቱ የተፈቀደለትን የመደበኛ በጀት አጠቃቀም በሚገባ መቆጣጠር እንዳለበት ይገልጻል፡፡ ባለስልጣኑ የበጀት

አጠቃቀሙን በመመሪያው መሰረት እያከናወነ መሆኑን ለማረጋገጥ በፕሮግራም ከተደለደለው መደበኛ በጀት ከ10% በላይ ያልተሰራበት በጀት ሲታይ :-

▪ በፕሮግራም 10751001	ብር	1,409,138.90
▪ በፕሮግራም 10751002	ብር	443,255.81
▪ በፕሮግራም 10751003	ብር	92,768.71
▪ በፕሮግራም 10751004	ብር	358,588.76
▪ በፕሮግራም 10751005	ብር	786,435.51
▪ በፕሮግራም 10751006	ብር	131,304.04
▪ በፕሮግራም 10751007	ብር	196,403.96
▪ በፕሮግራም 10751009	ብር	1,113,339.63

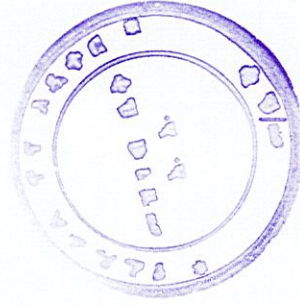
በድምሩ ብር 4,531,235.32 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ ታውቋል፡፡

2. ንብረት አስተዳደር

የባለስልጣን መ/ቤቱ የንብረቶች አጠቃቀም፣ አያያዝና አስተዳደር በፌዴራል መንግስት የንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9 /2003 መሰረት የሚከናወን መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ ፡-

1 ቋሚና አላቂ እቃዎች

- አብዛኛው ቋሚ ንብረቶች መለያ ቁጥር የሌላቸው መሆኑ፤
- የ2011 በጀት አመት ንብረት ቆጠራ አስመደረጉ፤
- የሚወገዱ እና የሚሰሩ ዕቃዎች በአንድ ላይ በግምጃ ቤት ውስጥ መቀመጣቸው፤
- ቋሚ ንብረት ወደ ሰራተኛ ሲተላለፍ የመጠቀሚያ ካርድ (UC) ለሰራተኛ የማይተላለፍ መሆኑ፤
- የንብረት ያዥ/ሰራተኛ እና የንብረት ምዝገባ በአንድ ሰራተኛ እየተሰራ መገኘቱ፤

II ያልተወገዱ ንብረቶች

- አንድ የማይሰራ የውሃ ማጣሪያ እና 1 ካሜራ-(መቅረፀ ድምፅ)፤
- ብዛታቸው 7 የሆኑ አገልግሎት የማይሰጡ ቶነሮች፤
- ብዛታቸው 17 የሆኑ አገልግሎት የማይሰጡ ላፕቶፕ ኮምፒውተሮች እንዲሁም መወገድ የሚገባቸው ንብረቶች በግምጃ ቤት ውስጥ ተቀምጠው መገኘታቸው፤

3. የተሽከርካሪ አስተዳደር

የባለስልጣኑ የተሽከርካሪ አጠቃቀምና አስተዳደር በፌዴራል መንግስት የተሽከርካሪዎች ስምረትና አጠቃቀም መመሪያ ቁጥር 32/2004 እና የፌዴራል የመንግስት ከፍተኛ ሀላፊዎችና የሌሎች ተቋማት ኃላፊዎች የተሽከርካሪ አጠቃቀምን ለመወሰን በሚኒስትሮች ምክር ቤት ሀምሌ 28 ቀን 2009 ዓ.ም በተላለፈው መመሪያ መሰረት የሚከናወን መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- በብልሽት ምክንያት ከ5 ዓመት በላይ አገልግሎት የማይሰጡ 4 ተሽከርካሪዎች እና 1 ሞተር ሳይክል የሚገኙ መሆኑ፤
- ኢት 4-22205 ኒላን ፒካፕ ተሽከርካሪ የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር (ሊብሬ) የሌለ መሆኑ፤
- የሰሌዳ ቁጥር ኢት 4-14013 ሎንግ ቤዝ እና ኢት 4-13559 ኒላን (አውቶሞቢል) ተሽከርካሪዎች በባለስልጣኑ የሚገኙ ቢሆንም ወደ ባለስልጣኑ ክየት እንደመጡ የሚያሳይ የሰነድ ማስረጃ የሌለ መሆኑ ታውቋል፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መስሪያ ቤት

